

Principalele măsuri și demersuri întreprinse de Ministerul Educației în partea a doua a anului 2016

Învățământ preuniversitar

1. Profesionalizarea managementului școlar prin organizarea concursului național pentru ocuparea funcțiilor de directori/directori adjuncți din unitățile de învățământ

Metodologia de organizare și desfășurare a concursului a fost aprobată prin Ordinul de ministru nr. 5080/2016, după etapa dezbaterii publice. **Este pentru prima dată după anul 2008 când se organizează concurs pentru ocuparea acestor funcții, vitale pentru buna desfășurare a procesului didactic.** Conform calendarului, concursul a început în luna octombrie 2016 și se încheie pe 9 decembrie 2016. Au fost scoase la concurs 6.549 de posturi vacante de director și 2.505 de director adjunct. După evaluarea dosarelor de înscriere, au fost validate 6.502 de candidaturi pentru funcția de director și 2.257 de candidaturi pentru funcția de director adjunct, un cadru didactic având posibilitatea de a opta simultan pentru mai multe candidaturi. La proba scrisă au participat 7.758 de candidați, 7.197 fiind admiși în etapele următoare ale concursului.

2. Asigurarea manualelor școlare pentru elevii din clasele a XI-a și a XII-a

Este pentru prima dată de la adoptarea Legii Educației Naționale nr.1/2011 când elevii din ciclul superior al liceului beneficiază de manuale gratuite la începutul anului școlar (2016-2017). În luna august 2016, au fost semnate contractele de furnizare între inspectoratele școlare și edituri, în baza comenzilor realizate conform procedurilor stabilite, iar până în luna octombrie 2016, manualele au fost livrate către unitățile de învățământ.

3. Realizarea Planului-cadru și a programelor școlare pentru învățământul gimnazial

Elaborarea Planului-cadru s-a realizat în urma unui amplu dialog public prin consultări cu reprezentanții cadrelor didactice, elevilor, părinților, asociațiilor profesionale și ai societății civile. Consultarea publică a permis participarea a 18.000 de persoane prin intermediul unui chestionar online, a peste 3.000 de persoane în cele 105 evenimente organizate în teritoriu, precum și transmiterea către MENCȘ și IȘE a peste 200 de memorii, scrisori deschise, petiții și apeluri.

Noutate: Planul-cadru include informatica în trunchiul comun, discipline precum Educație tehnologică și aplicații practice, Educația pentru cetățenie, cu discipline pe ani de studiu: Gândire critică și drepturile copilului, Toleranță și educație interculturală, Educație juridică și cetățenie democratică, Educație economico-financiară și antreprenariat.

Grupurile de lucru (trans - și interdisciplinare: câte trei pentru fiecare disciplină) pentru elaborarea programelor școlare au fost constituite printr-un proces transparent, online,

deschis tuturor cadrelor didactice. La elaborarea programelor școlare vor fi implicați reprezentanți ai asociațiilor profesionale, ONG-urilor și ai altor entități care pot contribui prin expertiza lor. În luna iunie 2016 a fost lansat apelul pentru selecția cadrelor didactice în comisiile naționale de specialitate pe discipline/domenii de pregătire/activități educative/niveluri de învățământ. În lunile iulie-august 2016 s-a realizat evaluarea și selecția candidaturilor la nivelul MENCȘ, iar în luna septembrie 2016 a fost aprobată componența Comisiilor Naționale de Specialitate.

Noutate: Pentru fiecare disciplină, programa școlară va reflecta cei 75% pentru procesul de predare și evaluare. Restul de 25% va fi la dispoziția profesorului pentru recuperare, activități remediale sau consolidare, în funcție de nevoile pe care le constată în lucrul la clasă (ceea ce deschide poarta spre inovare și personalizare pentru fiecare materie). **Au fost elaborate programele școlare pentru clasele V-VIII, urmând ca la mijlocul luna decembrie 2016, acestea să intre în dezbatere și avizare inițială la Comisiile naționale de specialitate și ulterior în dezbaterile specialiștilor și practicienilor din domeniu, termenul pentru avizarea lor finală fiind 28 februarie 2017.**

4. Schimbarea modului de acoperire a costurilor pentru naveta elevilor

Decontarea integrală a abonamentelor emise de operatorii de transport rutier pentru elevii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu se aplică începând cu 23 noiembrie 2016, data publicării în Monitorul Oficial și implicit a intrării în vigoare a noilor prevederi legislative. Astfel, sumele/kilometru percepute în transportul rutier școlar trebuie să se încadreze în valorile prevăzute în Hotărârea Guvernului 863/15.11.2016 pentru aprobarea Metodologiei de calcul și stabilirea tarifului maxim/kilometru aferent abonamentului de transport prevăzut la alin. (3) al art. 84 din Legea Educației Naționale nr. 1/2011.

În acest sens, tarifele maxime pentru abonamentele acordate elevilor pot varia de la 10 lei (fără TVA) pentru distanța minimă de 3 kilometri la 174 de lei (fără TVA) pentru distanța maximă de 50 de kilometri. Abonamentul se emite și decontează pe distanța dintre localitatea de domiciliu a elevului și localitatea în care se află unitatea de învățământ.

Decontarea abonamentelor pentru elevii care nu pot fi școlarizați în localitatea de domiciliu se face pe baza următorului calendar: între 1 și 4 ale lunii curente, elevii depun abonamentele emise pentru luna precedentă, între 5 și 8 ale lunii curente, conducătorul unității de învățământ transmite datele la inspectoratul școlar județean, iar între 9 și 10 ale lunii curente, inspectoratul școlar județean transmite datele către Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice. Ulterior, Ministerul Educației virează fondurile necesare efectuării plăților.

5. OUG privind aprobarea Programului-pilot de acordare a unui suport alimentar constând într-un pachet alimentar sau într-o masă caldă pentru preșcolari și elevii din 50 de unități de învățământ preuniversitar de stat

Obiectivul proiectului, aprobat în luna octombrie 2016 prin OUG 72/2016, îl reprezintă realizarea unui studiu de impact referitor la crearea motivării pentru învățare și la asigurarea igienei muncii intelectuale la vârste școlare diferite și în contexte de învățare diferite. De asemenea, urmărește să asigure premisele accesului egal și nediscriminatoriu la educație al tuturor copiilor, indiferent de mediul rezidențial de apartenență sau de situația socio-economică.

Selecția celor 50 de unități de învățământ pentru etapa pilot a avut în vedere următoarele criterii:

- gradul de reprezentativitate pentru problema semnalată de fiecare unitate de învățământ;

distribuția echitabilă la nivel național a unităților de învățământ (reprezentativitatea regională);

tipuri diferite de situații, prin raportare la infrastructura necesară servirii mesei în școală (există/ nu există cantină; există/ nu există sală pentru prepararea/ servirea mesei; există/ nu există spațiu pentru depozitare special destinat).

Pentru etapa a 2-a, se are în vedere selecția unităților de învățământ pe principiul reprezentativității la nivel județean, astfel încât din fiecare județ/sector să existe minimum 2 unități de învățământ incluse în proiect. Criteriul de reprezentativitate tematică pe tipuri de situații va fi menținut.

6. Codul de Etică pentru învățământul preuniversitar

Consiliul Național de Etică a înaintat o formă a Codului de Etică pentru învățământul preuniversitar, care va fi supus consultării publice în perioada următoare. Codul funcționează ca un sistem de standarde de conduită în măsură să contribuie la coeziunea instituțională și a grupurilor de persoane implicate în activitatea educațională, prin formarea și menținerea unui climat bazat pe cooperare și competiție după reguli corecte.

7. Politici de incluziune și desegregare

Ministerul Educației și Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, cu sprijinul Autorității Naționale pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție și al Autorității Naționale pentru Persoanele cu Dizabilități, au inițiat, în cursul lunii septembrie, elaborarea mai multor măsuri menite să îmbunătățească procesul de incluziune a copiilor cu nevoi speciale. Aceste măsuri sunt centrate pe trei paliere principale: acomodarea rezonabilă a mediului educațional, planurile individualizate de sprijin educațional, social și medical și sprijin general pentru o școală incluzivă.

- Menționăm aici proiectul de ordin comun privind **metodologia pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES**. Documentul, aflat în dezbateri publice în perioada 4-13 octombrie, își propune asigurarea unui cadru unitar pentru evaluarea copiilor cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale și intervenția integrată, în vederea asigurării dreptului la educație și a egalizării șanselor pentru acești copii. Nu în ultimul rând, măsurile propuse urmăresc abilitarea și reabilitarea acestora, prin asigurarea managementului de caz, respectiv intervenții inter-instituționale coerente.
- **Metodologia - cadru privind școlarizarea la domiciliu, respectiv înființarea de grupe/clase în spitale**. În conformitate cu prevederile art. 52, alin. 1) din Legea Educației Naționale nr.1/2011, cu modificările și completările ulterioare „pentru copiii, elevii și tinerii cu boli cronice sau cu boli care necesită perioade de spitalizare mai mari de 4 săptămâni se organizează, după caz, grupe sau clase în cadrul unității sanitare în care aceștia sunt internați.(2) Pentru copiii, elevii și tinerii care, din motive medicale sau din cauza unei dizabilități, sunt

nedeplasabili, se organizează școlarizare la domiciliu, pe o perioadă determinată”.

- În luna iunie 2016 a fost aprobată HG nr. 423/2016 *Metodologia de alocare a drepturilor de care beneficiază copiii cu CES integrați în învățământul de masă*. Prin OUG nr. 86/2016, publicată în M.O., partea I, nr. 961/28.11.2016 s-a făcut o rectificare bugetară privind drepturile copiilor cu CES.
- Va fi adoptată în Guvern o hotărâre de Guvern privind *Planul de măsuri pentru desegregare și creșterea calității educaționale în unitățile de învățământ preuniversitar din România*, care include criteriul CES și cel al dizabilității între criteriile pe baza cărora segregarea școlară este interzisă. Prin acest document, Ministerul Educației își asumă mai multe măsuri, printre care redefinirea segregării școlare, modificarea mai multor acte normative specifice, inclusiv referitoare la copiii cu CES, măsuri de formarea inițială și continuă a cadrelor didactice și a managerilor școlari pentru prevenirea și eliminarea segregării, crearea școlilor și a claselor incluzive, respectiv implementarea de programe de consiliere a părinților.
- **Programele de gimnaziu pentru elevii din învățământul special** - în lucru

8. Program-pilot în mediul rural privind facilitarea procesului de obținere a avizelor sanitare

În urma conferinței organizate la Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu” (7 noiembrie) s-a conturat derularea următoarelor acțiuni:

- publicarea unui ghid de bune practici pentru proiectarea clădirilor de învățământ preuniversitar. A fost elaborat un proiect-pilot care are în vedere rezolvarea din punct de vedere al proiectării a obținerii autorizării sanitare și de protecție la incendiu a 15 școli din mediul rural cu tipologii de probleme diverse. În acest sens, Ministerul Educației a încheiat un protocol cu Uniunea Arhitecților din România și este pe punctul de a semna un parteneriat cu Banca Comercială Română.
- publicarea unei broșuri („Tendințe contemporane în arhitectura pentru educație preuniversitară”) care cuprinde materialele prezentate în cadrul conferinței din 7 noiembrie de doctoranzi, profesioniști cu practică în domeniu din țară și străinătate.

9. Metodologia și standardele de evaluare externă în vederea autorizării de funcționare provizorie, acreditării și evaluării periodice a unităților școlare și programelor de studii din învățământul preuniversitar

Metodologia și standardele propuse au fost elaborate de Agenția Română de Asigurare a Calității în Învățământul Preuniversitar (ARACIP). Standardele au trecut printr-o primă rundă de consultări publice (ianuarie 2015-iulie 2016) ulterior fiind pilotate, în intervalul martie - iunie 2015, în peste 680 de unități de învățământ preuniversitar de stat din mediul rural și mediul urban.

Prin noile standarde activitatea de evaluare instituțională va fi reorientată spre concentrarea activității școlare pe promovarea stării de bine a (ante)preșcolarului/elevului și pe îmbunătățirea continuă a rezultatelor învățării. De asemenea, se pune un accent mai mare pe valorizarea resursei umane în educație și pe promovarea răspunderii sociale și a buneii guvernări. Alte două direcții de acțiune sunt

MINISTERUL EDUCAȚIEI NAȚIONALE ȘI CERCETĂRII ȘTIINȚIFICE

fundamentarea funcționării și dezvoltării instituției școlare pe dovezi alături de consolidarea dialogului și a colaborării între instituția de învățământ, părinți, autoritate locală și întreaga comunitate, în beneficiul (ante)preșcolarilor/ elevilor.

Metodologia și standardele propuse vor sta la baza procesului de acreditare și evaluare periodică a unităților școlare și a programelor de studii oferite de către acestea, la nivelul învățământului preuniversitar, din România, pe care Ministerul Educației îl va iniția, împreună cu ARACIP - unitate aflată în subordinea MENCS, începând cu anul universitar 2018 - 2019.

Învățământ superior

1. Evaluarea școlilor doctorale

MENCS a autorizat funcționarea provizorie a școlilor doctorale, prin ordinul de ministru nr. 5238/2016, și între timp a elaborat o nouă metodologie de evaluare externă în vederea acreditării și evaluării periodice a școlilor doctorale. Aceasta a fost supusă dezbaterii publice și urmează a fi adoptată printr-o Hotărâre de Guvern, pentru a permite începerea procesului de asigurare externă a calității programelor de studii doctorale. În acest sens, MENCS a pregătit și un proiect pentru finanțarea din fonduri structurale europene a procesului de evaluare în baza noii metodologii, care se află acum în perioada de discuții cu Ministerul Fondurilor Europene.

2. Masterul didactic

MENCS a înființat un grup de lucru care lucrează la dezvoltarea unei metodologii de organizare și funcționare a programelor de master didactic, precum și la o propunere de politică publică privind formarea inițială și continuă a cadrelor didactice. Formarea inițială a cadrelor didactice reglementată de noua metodologie va presupune parcurgerea unui program de licență și a unui program de master, care permite accesul la examenul de titularizare și/definitivat. Astfel fiecare persoană va trebui să parcurgă un cumul de etape de formare alcătuit din două module educaționale de formare psihopedagogică (M1 și M2) și minim un stagiu de practică, de un an, supravegheat de un mentor și un cadru didactic universitar. La alegere, candidații interesați de o carieră didactică pot opta pentru urmarea unor programe de studii cu dublă specializare, la nivel de licență sau master, într-un domeniu conex celui de specializare inițială sau nu. Această formare le va oferi cadrelor didactice care parcurg toate etapele formării inițiale dreptul de predare în ambele specializări.

3. Reglementarea finanțării universităților prin fondul pentru situații speciale (FSS)

În 2015 s-au împărțit fără formulă, la solicitări slab motivate, 60,7 milioane lei, adică 3,2% din finanțarea instituțională, din care peste 60% proveneau din fondul pentru finanțarea situațiilor speciale (FSS). În 2016, introducându-se un plus de rigoare și o procedură clară (ordinal de ministru nr. 5014/25.08.2016), distribuirea sumelor din FSS a fost condiționată de depunerea unor solicitări temeinic motivate pe situații punctuale, iar în cazul universităților care apelează la acest fond pentru derularea activității curente, aprobarea unor sume a fost condiționată de asumarea unui program de restructurare, asumat de Senatul universitar și avizat de CNFIS. Până la această dată, un singur asemenea program de restructurare a fost aprobat. Sumele nedistribuite din FSS vor fi împărțite tuturor universităților, pe baza formulei pentru finanțarea instituțională.

4. Elaborarea și publicarea primului metaranking al universităților din România, bazat pe locurile deținute de instituțiile de învățământ superior din România în principalele 9 rankinguri universitare existente la nivel mondial.

5. Debirocratizarea/simplificarea procedurilor de echivalare/recunoaștere a diplomelor/titlurilor obținute în străinătate

Au fost elaborate 3 noi metodologii prin care MENCS conferă atribuții instituțiilor de învățământ superior acreditate din România în ceea ce privește recunoașterea diplomei și a titlului de doctor, a calității de conducător de doctorat și a funcției didactice obținute în străinătate. Noutatea în raport cu reglementările anterioare este că, pentru diplomele și atestatele de abilitare obținute la universități din UE precum și din *Lista universităților de prestigiu din alte state*, aprobate prin ordin de ministru, recunoașterea se va realiza direct de către instituțiile de învățământ superior acreditate din România. Centrul Național pentru Recunoașterea și Echivalarea Diplomelor din Ministerul Educației va realiza recunoașterea diplomei de doctor/abilitării pentru cei care au obținut aceste acte de studiu în țări terțe. Totodată, a fost aprobat ordinul de ministru prin care a fost reactualizată *Lista universităților de prestigiu din alte state* (OM nr. 5825/28.11.2016), care conferă titularilor recunoașterea actelor de studii printr-o procedură rapidă și simplificată.

6. Relansarea activității consiliilor consultative ale MENCS

CNATDCU

- numit în iunie 2016
- nu se ocupă doar de sesizările de plagiat, ci și de validarea tezelor curente (susținute conform noilor reglementări adoptate în martie 2016)
- a elaborat standardele minimale necesare și obligatorii pentru participarea la concursurile pentru ocuparea funcțiilor didactice universitare de conferențiar universitar, respectiv profesor universitar și pentru acordarea gradelor profesionale de CS II și CS I.

Consiliul Național de Etică a Cercetării Științifice, Dezvoltării Tehnologice și Inovării (CNECSDTI)

- A fost adoptat un nou Regulament de organizare și funcționare și a fost numită o nouă componență prin ordin de ministru

Consiliul Național pentru Cercetare Științifică (CNCS)

- A fost adoptat un nou Regulament de organizare și funcționare și a fost numită o nouă componență prin ordin de ministru
- A avut prima reuniune în ziua de 6 decembrie

Consiliul Național de Statistică și Prognoză a Învățământului Superior (CNSPIS)

- Având în vedere încetarea mandatului vechiului CNSIS, a fost declanșat un proces transparent și deschis de constituire a noului consiliu. La acest moment, procesul de depunere a candidaturilor pe platforma brainmap.ro a fost finalizat.
- Selecția are loc în această săptămână, componența urmând a fi aprobată săptămâna viitoare

Consiliul Eticii și Managementului Universitar (CEMU)

- Numirea este reglementată prin lege
- Au fost colectate propuneri de la CNR, CNATDCU, CNCȘ, CNFIS, ARACIS și federațiile studențești, iar numirea noului CEMU se va realiza cel târziu săptămîna viitoare.